

T. M. M. O. B.
KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI
1967 YILI BÜTÇE TALİMATNAMESİ

MADDE : 1

7303 Sayılı kanun ile değiştirilen 6235 Sayılı kanun uyarınca hazırlanmış bulunan İşbu Talimatname 1/Ocak/1967 Tarihinden 31/12/1967 tarihine kadar müteberdir.

Bu süre için Odanın Gelirleri 286.650 ve Giderleri de 286.650 lira olarak kabul edilmiştir.

MADDE : 2

Oda ve Şubenin sarfiyatında 250 liraya kadar olan masraflar için Başkan veya Kâtip Äza 250 liradan fazla olanlar için İdare Hey'etleri yetkilidir.

MADDE : 3

Üyelerden Odaya ilk kayıtlarında 25 lira Giriş ve 5 lira Kimlik cüzdanı bedeli alınır. Yıllık aidat ayda 15 ve Yılda 180 Liradır. İşbu aylık aidatdan üye başına Bir lirası Birlik hissesi olarak ayrılır ve ve Birliğe ödenir.

Odaya Kayıt olacak yabancı (Geçici) üyelerden Giriş - Hüviyet bedeli olarak bir defaya mahsus olmak üzere 1.000 lira ve aylık aidat olarak da 20 lira alınır.

MADDE : 4

Her hangi bir proje müsabakasına girip derece alan üyelerden ve her hangi bir teknik Hey'ete veyahut Jüriye seçilen üyelerden, aldıkları ücretin % 5 i nisbetinde bir hisse alınır.

MADDE : 5

Vesika talep eden hakiki ve hükmi şahıslardan 5 lira ücret alınır. Her hangi bir şahsa veya teşekküle bir hizmet görüldüğü takdirde işin mahiyetine göre Yönetim Kurulunun takdir edeceği ücret alınır.

MADDE : 6

Para cezaları, Talimatnamedeki ait olduğu madde gereğince tahsil edilir.

MADDE : 7

Giriş Aidatı ve Cari ay aidatı ile Hüviyet cüzdanı bedeli kayıt muamelesi sırasında alınır.

MADDE : 8

Üyeler Askerlik süresince (Okul Devresi ve kıta hizmeti) bağlı oldukları şube veya Odaya müracaat etmek şartı ile Yıllık aidat ödemezler.

MADDE : 9

Bilgi, İhtisas ve görgülerini arttırmak üzere Yurt dışına çıkan üyeler Memleket dahilinde maaş almadıkları ve tevsik ettikleri takdirde bu süre için bağlı oldukları şube veya Odaya müracaat etmek şartı ile aidat ödemezler.

MADDE : 10

Askerlik, Hastalık, Çalışmazlık ve malî müzayakaya düşmek gibi sebeplerle birikmiş olan aidat borçları üyenin yazılı talebi ve Yönetim Kurulunun kararı ile taksitle ödenebilir.

MADDE : 11

Bütçede Ödeneği bulunmayan fevkalâde giderleri için (İcabı halinde bir defada da olmak şartıyla) Yılda 3000 TL.lık harcama yapmağa, lüzumlu aktarma yapmak kaydıyla, Merkez Yönetim Kurulu yetkilidir.

MADDE : 12

Giderler Bütçesinin fasıl ve maddeleri arasında aktarma yapmağa Oda ve Şube Yönetim Kurulları yetkilidir.

MADDE : 13

Oda işlerine ait seyahatlarda temsilci ve delege ve görevli kılınacakların Görev süresi ve aracı'nın tayini Oda Yönetim Kurulu kararı ile olur.

MADDE : 14

Genel Kurul Delegeleri, İstişare Konseyi üyeleri, Haysiyet Di-

vanı üyeleri ve Murakıpların seyahatı Birinci mevki Tren, 2 inci Mevki Yataklı Tren veya Vapur ve icabında uçakla yapılır. Seyahat Yevmiyesi Harcırah Kanununa göre en yüksek Memur yevmiyesi olup Ödemelerde Zaruri masraflar nazarı dikkate alınır.

MADDE : 15

Genel Kurulca İşbu Bütçenin tasvibi tarihine kadar, Bu bütçe içinde yapılacak sarflarda kaçınılmıyan masraflarla bunların dışındaki Cari giderlerin 1/6 sını, Genel Kurul masraflarında ihtiyaç kadarını sarfa XII inci Devre Yönetim Kurulu, bundan sonraki sarfiyatlarda işbu bütçeyi tasvip eden Genel Kurulca seçilen XIII üncü Devre Yönetim Kurulu yetkilidir.

MADDE : 16

Giderler bütçesinin X. Bölümündeki hizmetlerin ifası için vaki olacak bütün masraflar (hakkı huzurlar dahil) bu maddedeki ödenekten yapılacaktır.

MADDE : 17

İşbu Bütçe Yönetmeliğinin tatbikine Oda ve Şube Yönetim Kurulları yetkilidir.

T. M. M. O. B.
KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI
1967 YILI BÜTÇE TEKLİFİ HAKKINDA MURAKABE
HEYETİ RAPORU

XII. Devre Yönetim Kurulunca hazırlanan 1967 yılı Gelir ve Gider bütçe teklifi ve buna ait tatbikata dair yönetmeliği uygun mütalea edilmiştir.

Saygılarımızla arz olunur.

Murakıp
İhsan ARSOY

Murakıp
Bülent TIRYAKIOĞLU

Murakıp
Murat ATBAŞ

T. M. M. O. B. KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI
MURAKABE RAPORU

1 — XII. Devre İdare Heyetinin talebi ile 21.2.1966 günü oda merkezi murakabe edilmiş ve verilen murakıp rapora yıllık faaliyet raporunda Ek I olarak neşredilmiştir.

2 — İstanbul şubesinde 15.4.1966, 14.9.1966, 7.1.1967 ve merkezde 18 - 19.4.1966, 21 - 22.9.1966 ve 28 - 29.1.1967 günlerinde murakabe edilmiştir,

Bu tetkikler sonunda

a) 1966 yılında 198493,25 TL. nakden ve 5,750 TL. birinci teknik Kongre kitabının değerlendirilmesi sureti ile malen ve her ikisinin toplamı olarak 204.243,25 TL. gelir sağlandığı görülmüştür.

b) Eski idare hey'eti 21.2.1966 gününe kadar 40290,05 TL'si nakden ve fiilen ödenme ve 26659,65 TL'si borçlanma sureti ile toplamı 66949,70 TL. sarfetmiştir. Bunun dışında İstanbul Şubesi 36687,76 TL. ve yeni oda idare hey'eti de 83876,14 TL. sarf etmiş bulunmaktadır.

c) Bu duruma göre eski idare heyetinin 165,000 TL'lık merkez bütçesinin % 16,6'sını sarf etmesi gerekirken % 40,5'ini sarf ettiği, yeni idare heyetinin ise % 39 tasarrufla hareket ettiği ve bu suretle Umumi Hey'etin masrafların % 20 kısılması kararına fazlası ile uyduğu görülmüştür.

d) Umumi hey'et direktiflerine göre bina fonunun 9814,50 TL'si 1965'den devredilerek ve bu yıl bütçesinden de yapılacak % 20 tasarruf tutarı olan 39,700 Lira ile birlikte 48,514 lira olması gerekirken bu miktar bilânçoda görüldüğü gibi ancak 12214,16 TL'dir. Takriben bina fonu 36,300 TL. eksiktir.

3 — Murakabe Heyetimiz, oda umumi heyetine teklif edilerek kat'iyet kesbedecek şube bütçesi teklifinin ve geçmiş yıla ait şube faaliyetinin mesnedi olan gelir ve giderlerinin şube umumi hey'etinde de görüşülmesini lüzumlu görmektedir.

Çünkü murakabe hey'etinin kanaatince ibra keyfiyeti bilhassa mâli bir husustur. Bu hususun İstanbul Şubesi Umumi hey'etinde de tatbik edilmesinin uygun olacağı görüşündeyiz.

4 — İstanbul Şubesi hesapları merkez muhasebe usulleri göz önünde tutularak idare edilmektedir.

Şubenin halen bir kasası olmadığından murakabe sırasında fiilen kasa mevcudunun hakiki miktarı normal şekilde kontrol edilememektedir.

Oda talimatnamesinin 60. maddesi sarıh hükmüne göre şubeler gelir ve giderlerini her ay sonunda Odaya bildirmek mecburiyetinde olmasına rağmen ve murakabe hey'etinin 21 - 22.9.1966 tarihli raporunun 3. Maddesinde aynı husus bir kere daha zikredilmesine rağmen İstanbul Şubesinin aylık giderlerini müteakip ayın 10'una kadar göndermediği tesbit edilmiştir.

İstanbul Şubesine bir kasa alınarak keza şube muhasebe sistemini merkez muhasebe sistemine uygun hale getirilmesi ve odanın şube hesaplarını zamanında kontrol edebilmesini sağlamak maksadı ile şube giderlerinin her ayın onuna kadar mutlaka merkeze gönderilmesi gerektiğine inanmaktayız.

Saygılarımızla arz olunur.

Murakıp
İhsan ARSOY

Murakıp
Bülent TIRYAKIOĞLU

Murakıp
Murat ATBAŞ

Teklifler :

1. Birlikle olan gelecekteki münasebetler hakkında karar ittihazi :

Odamız şimdiye kadar 6235 sayılı kanunun mer'iyeti müddetince mer'i nizama saygılı olarak birlikle münasebetler, asgariye indirmek sureti ile yeni kanunun çıkışını destekliyerek bekleme prensibine bağlı kalmıştır. 1966 tatbikatında T.M.M.O.B. Genel Kurulundan ayrılma zorunluğu hasıl olmuştur. 1967 de yeni kanunun çıkarılmasını müştereken hazırladığımız, diğer odaların davranışlarını da nazara alarak Genel Kurulda bir karar ittihazi lâzımdır. Yönetim Kurulumuz odanın genel kuruluna kadar ortaya çıkacak fikirleri ve durumu ayrıca arzedecektir. Bu konudaki ana teklifimiz prensibe sadık kalarak münasebetlerin idâmesi, birlik genel kuruluna iştirak edilip edilmemesi hususunda 13. Devre Yönetim Kurulunun yetkili kılınmasıdır.

2. Kalite Kontrol Teşkilâtı Hakkında Karar İttihazi :

Kâlite Kontrol teşkilâtı konusundaki görüşlerimiz (Ek. 3) te sunulmuştur. İstişâri toplantıda bir tesis kurulması fikri benimsenmiştir. Görüşmelere Işık tutacak tesis senedi tasarısı eklidir. (E. 4)

Yönetim Kurulumuz Kâlite Kontrol tesisinin odamız patronajında bütün ilgililerin iştirâkine açık tutulması fikrindedir. Bu tesisin kurulabilmesi kurucuların belirli bir meblağı önceden hibe yolunda tediyesine bağlıdır.

Tesis görüşü kabul edildiği takdirde öncelikle odamızın 10.000 TL. mertebesinde bir teahhüdü zaruridir. Bu durumda tesis görüşü benimsenirse bu hususun ve yapılacak hibe miktarının karara bağlanması ve bütçede yer alması gerekmektedir.

3. Odamıza Bina Temini Konusunun Müzakeresi :

Yönetim Kurulumuz 1967 senesine 24.621,20 TL. mevcut ile girmiştir. Genel Kurul Toplantı tarihinde bu meblağın 30.000 TL. olması beklenmektedir. Teklifimiz, (bu meblağın 12.214,69 TL.'si bina fonuna aittir.) Bunun 20.000 TL.'e iblağ edilerek bina fonunda bloke edilmesi ve vadeli bir hesaba yatırılmasıdır.

Câri şartlarda odamıza bir bina temini 100 000 TL.'lık bir efektifin ve bunun en az % 50 si kadar bir borcun kabulüne bağlıdır. Kredi Müesseseleri münhasıran aidat geliri ile yaşayan kuruluşları finanse etmemektedir. Esasen mâli imkânlarımız da borçlanmaya müsait değildir. Mimârlar Odası bugünkü arsasında aynı görüş ve durumda olan odaların hepsini kapsıyacak bir binayı yaptırmak kararındadır. Bu binada konferans salonu, kafeterya, ve misafirhane, küçük toplantı salonları müşterek hizmete tahsis edilecektir. İlk temalarımız elimizdeki imkânlarla ve bina fonunun 1967 sonunda 50.000 TL.'ya yükseleceği kanatı ile peşinat ödeyerek bu günkü kiramızın iki katı kadar aylık taksitler halinde tediyelerle bu binada hissedar olabileceğimizi göstermiştir. Yıl içerisinde mimârlar odasının bu teşebbüsü uygulaması kuvvetle tahmin edilmektedir. Bu itibarla gelecek yönetim kuruluna teşebbüse iştirak hususunda yetki vermek uygun görülmektedir.

4. Odamızın gelecekteki çalışma ve hizmetlerinin programına bağlanması Konusu :

Bilindiği üzere Yönetim Kurulları işe başladıkları tarihte bir çalışma programı yapmak heyecanı ile göreve sarılırken devrenin ilk üç ayı böylece geçtikten sonra yaz ayları da yardımcı organlar da vazife alacak arkadaşları toplamının müşkülâtı ile sürüp gider. Son aylarda birşey yapabilmiş olma çabaları ile harcandıktan sonra yeni genel kurul toplantısı hazırlığına geçilir. Takdir edilir ki oda ve mesleğin yüksek menfaatleri çok açık kalplilik ile belirttiğimiz bu tablo ile yürüyemez. Tedbir, mutlak suretle yapılacak işleri Genel Kurulda kat'iyetle tesbit ederek ve bunlara ait mâli imkânları ortaya koyarak Yönetim Kurullarına vazife vermek, oda çalışmalarının, senede bir defa münakaşası yapılacak basiret ve gayrete terk etmektir.

Şu hale göre teklifimiz, 1967 devresinin uzun ve kısa vadeli plân ve program devresi olmasıdır. Yönetim Kurulumuz uzun vadeli bir programın ancak öncelikle tesis edilecek bir Araştırma - Geliştirme ve Dökümantasyon merkezi vasıtası ile yapılabileceği görüşündedir. 1967 yılı çalışmalarının bu esri içerisinde aşağıdaki şekli ile programlandırılmasını teklif etmekteyiz.

a — Yayın Organının iki ayda bir neşri

b — 1967 sonunda veya 1968 yılı içerisinde yapılacak bir teknik kongrenin hazırlıklarının yapılması.

c — Sorumlu Müdür Müessesesinin taraflara benimsetilmesini sağlamak üzere başlıca sanayi merkezlerinde seminer düzenlemek,

d — Kâlite Kontrol Tesisini realize etmek.

e — Araştırma - Geliştirme - Dökümantasyon Merkezi kurularak 5 yıllık oda faaliyet plânı hazırlamak.

f — Rutin işleri yürütmek.

A) Yayın Organı bu günkü hali ile her sayısı için 9.000 TL. masrafı gerektirmektedir. Yakın bir ilgi ile yılda 60.000 TL'nin üzerinde gelir sağlamak mümkündür. Bu itibarla iki aylık period tasvip edilirse bütçeye 54.000 TL. gider, 60.000 TL. gelir konulabilir. Ancak bu gelirin tahakkukku için bütün meslekdaşların teker, teker mecmua kalitesini islâh, ilân ve aboneyi artırmak için çalışması gerekmektedir.

Derhâl ilâve edelim ki bu yolda düşünülen mertebede bir ilgi geliri 100,000 TL'nin üzerine çıkarabilir.

Şöyleki :

Yapılan incelemelere göre hâlen yurdumuzda 954 müseccel Kimya Endüstrisi ile ilgili kuruluş vardır. Bunların yarısından bir sene de her birinden 250 TL. mertebesinde ilân ve abone sağlanırsa gelir 100,000 lirayı aşar. Bu ilânları temin edebilmek Yönetim Kurullarının ve yayın encümenlerinin iktidarı dışındadır. Bu kuruluşlara uzaktan ve yakından mensup olanlarımız bu ilânları ve aboneleri almakla kendilerini birinci derecede görevli saymalıdır.

B) 1967 içerisinde veya 1968 de yapılacak 2. Teknik Kongre, toplantı masrafları, matbu evrak toplantı sonuçlarının basılması, konunun basın yolu ile kamuya duyurulması benzer Kongrelerin hesaplarına kıyasen 40-50.000 TL. mertebesinde olacaktır. Kongreye üyelerimizin iştirâki sembolik, sanayicilerin iştirâki ise mâkul bir aidatla düzenlenir ve konu da ilginç bir şekilde empoze edilirse masrafın büyük bir kısmını karşılamak kabil olabilir.

Teklifimiz, 1967 yılı bütçesine 1968'de yapılacak bu kongre hazırlıkları için 8.000 TL. ödenek konmasıdır. Sayın kurulunuz, Kongrenin 1967'de yapılmasını öngörürse gelir ve giderlerini ona göre değerlendirilmesi gerekeceği tabiidir.

C) Sorumlu Müdür Müessesesinin taraflara benimsetilmesini sağlamak üzere İstanbul, Bursa, İzmir, Ankara ve Adana da birer

seminer tertibi takdirinde bu seminerlerin her birini 5 kişilik bir heyetin yürüteceği kabul ile her seminer için ortalama 5.000 TL. masraf gerekecektir. Mahalli Sanayi Odaları, Odalar Birliği bu masraflara iştirâk ettirilebilir. Teklifimiz temin edilebilecek gelirle mukayyet olmak üzere bütçede 5.000 liralık bir seminer fonu ihdas edilmesi ve bu fonun gelirleri nisbetinde seminerlerin devam ettirilmesidir.

D) Kâlite Kontrol tesisini realize etmek, öncelikle 10.000 TL'lik iştirâk hibe masrafının kabul ve ayrıca kuruluş devresinde 2.500 TL. bir giderin bütçeye konması ile mümkün görülmektedir.

E) Araştırma - Geliştirme- Dökümantasyon Merkezi kurulması teklifimizin etraflıca izahını bilhassa lüzumlu görmekteyiz. İlk nazarda Odamızın kuruluş ve çalışmalarındaki gayenin araştırma, dökümantasyon ve bunların teminedeacağı geliştirmeye bağlı olacağı, binaenaleyh bu ana fonksiyon için ayrıca bir merkez teşkili fikrine mâhal bulunmadığı düşünülebilir.

Senelerden beri tecrübeler göstermiştir ki rutin işler belirli konuların kovalanması kuruluş maksadındaki Araştırma - Geliştirme - Dökümantasyon esasına bağlı maksadı tahakkuk ettirecek ciddi çalışmalara fırsat vermemiş hatta dökümantasyon noksanı bu yeni işlerin icrasında büyük bir handicap olarak karşımıza çıkmıştır. Bu itibarla Araştırma - Geliştirme - Dökümantasyonun ve bunlara bağlı olarak oda çalışmalarının uzun vadeli plâna bağlanmasını müstakilen alınarak gelecek Yönetim Kuruluna görev olarak bu konuda yapacağı işlerin hududunu çizmek lâzımdır.

Araştırma, Geliştirme ve plânlama her şeyden evvel odamızın ana iş ve konularında iyi bir envanter çalışmasının yapılmasına bağlıdır.

Şu halde böyle bir merkezin hizmet görebilmesi öncelikle dökümantasyon hizmetinin belirli ölçüler içerisinde ifâsı ve takibine bağlıdır.

Çeşitli Genel Kurullarımızda meslekdaş arşivi, işyeri arşivi gibi dökümantasyon çalışmalarının yapılması arzusu gösterilmiş ve hemen hemen bütün Yönetim Kurulları kendi devrelerindeki işlerle ilgili olan fakat daima kifâyetsiz kalan anketlere dayanarak bazı bilgileri derlemişlerdir.

Yönetim Kurulumuz 1967 devresinde Araştırma - Geliştirme - Dökümantasyon merkezi adı altında odamız bünyesinde tıpkı ya-

yn komitesi gibi müstakil bir grubun hizmet görmesinden büyük faideler beklemektedir.

Yönetim Kurulumuz 1967 devresinde Araştırma - Geliştirme - Dökümantasyon merkezi adı altında odamız bünyesinde tıpkı yayın komitesi gibi müstakil bir grubun hizmet görmesinden büyük faideler beklemektedir.

Şöyleki : Bu grup öncelikle

a — Meslekdaşların sicil arşivini

b — Kimya Sanayi İş yerleri

c — Memleketimizde üretilen kimyasal maddelerin indeksini

d — Mesleğimiz konusundaki geçmiş bütün yayınlara ait bir bibliyografi

e — Kimyasal maddeler piyasasındaki fiyat hareketleri ve bunların sebepleri.

f — Mesleğimizle yakından veya uzaktan ilgili mevzuatın derlenmesi

g — Resmi ve özel sektörün şimdiye kadar malzeme tedarikinde kullandığı şartnamelerin ve yapılmış standartların arşivi.

h — Standart çalışmaları için standardize edilmesi gereken konuların tesbiti ve bunlarda öncelik sırasının tayini.

i — Kimya Formasyonu veren her derecede öğretim kuruluşlarına ait, geçmişteki ve bu günkü müfredat programlarının derlenmesi.

j — Yukarıdaki hizmetlerden bize benzer memleketlerde ve ileri sanayi ülkelerinde yapılmış işlerin derlenmesi.

İşlerini ifâ edebilmek üzere bir çalışma programı yapılması lâzımdır. Bu suretle grubun dökümantasyon dalı teessüs etmiş ve çalışmaya başlamış olur. Tabiidir ki 1 sene içerisinde bütün bu işlerin yapılabilmesi mümkün değildir. Sayın kurulumuzun bu hizmetlerde bir öncelik tesbit ederek ve seçeceği hizmetler içinde yeterli ödeneği de koymak sureti ile asgari süresini seçmek durumundadır. Diğer taraftan Araştırma - Geliştirme grubu dökümantasyon çalışmalarına bağlı ve paralel olarak bunlardan edeceği istifade ile odanın çalışmalarını uzun vadeli bir plâna bağlayabilecektir.

Bu plâna öncelikle Memleketimizdeki mesleğimizle ilgili insan gücüne ait harekât araştırması ile başlar. Yani bir başka deyimle evvelâ halen ve 5, 10, 15 senelik devreler için ne miktar ve hangi formasyonda elemana ihtiyacı olacağını tayini lâzımdır. Burada mesleğimiz yönünden çok önemli konuya temas etmek isteriz. Halen Yurdumuzda 9 muhtelif menşede Kimya Mühendisi ve dört muhtelif menşeden Kimyager ve yalnız bir menşeden Kimya teknisyeni yetişmektedir. Mevcut iş piyasası önümüzdeki yıllarda muhtemelen bir meslek ve meslekdaş enflasyonuna sebep olacaktır. Diğer taraf'tan Kimya Teknisyeni mevzuu da daha şimdiden spekülâtif bir ortama girmiştir. Bunun önlenmesi veya görüşümüz yanlış ise bu yanlışlığın tesbiti ve lüzumlu tedbirlerin ittihazı sureti ile gelecekteki üzücü ve telâfisi güç şartları şimdiden mani olmak lâzımdır. Bu da yukarıda bahsettiğimiz hârekat araştırması ile tesbiti ve yönü çizilmesi mümkün bir problemdir.

Şimdiye kadar yapılan Asgari Ücret tarifesi, Sorumlu Müdürlük Ücret sistemleri (Bu arada Personel Kanunu ile ilgili tüzük ve göstergeler) Eğitim organlarına ait formasyon çalışmaları, böyle bir araştırmanın ve lüzumlu dökümanın elde bulunmaması yüzünden kifayetsiz kalagelmıştır. Bu araştırmanın sonucu aynı zamanda mesleğimizin ihtiyacı bulunan mevzuat için temel bir gösterge olacaktır. Araştırma grubunun diğer bir çalışması da Yurdumuzdaki mesleğimizle ilgili eksik neşriyatı tercüme ve telif sureti ile tamamlama programı yapmasıdır. Bu programa terimler konusu da ithâl edilebilir. Aynı grupta teknik kongre, seminer ve benzer eğitici çalışmaları da ihtiyaç derecesini tesbit ederek uzun vadeli programa alınmalıdır. Bundan sonra memleketimizdeki Kimya Sanayiinin inkişâfı şartlarının tetkiki ve odamızın kesin görüşlerinin tesbit edilmesi plânlanmalıdır.

Ayrıca mesleğimizle ilgili konularda yetkili otorite olduğumuzu kabul ettirebilmesi aktüel hadiselere zamanında müdahale ve kesin fikrimizin açıklanması ile kabildir. Araştırma Geliştirme grubu bu aktüaliteyi takip şeklini de tesbit ve plânlanmalıdır.

Görüleceği üzere bütün bu işler bir taraftan da yayımla ilgili olacaktır. Şu halde grup yayın işlerimizi de bir program dahilinde tesbit etmelidir. Bu grup kurulduktan sonra kalkınma plânlarının hazırlanmasında, iştirakimizdeki kifayetsizlik, plân ve uygulaması hakkındaki görüşlerimizin açıklanmaması durumları da ortadan kalkacaktır.

Geçmiş yılların çalışmalarına göz atıldığı vakit ucundan kenarından bütün bu hizmetlere tevessül gayretinin gösterildiği müşahede edilir. Bir taraftan meslekdaş hak ve menfaati adı altında rutin işlere, bir taraftan Yönetim Kurulunun hersene değişmesi dolayısıyla ortaya çıkan fikir devamsızlık ve nihayet oda icra organı sekreter üyenin günün muayyen saatlerinde odaya uğrayarak çalışma durumunda kalması, istikrarlı, programlı ve müteakip senelere câri çalışmalara imkânlar vermemiştir. Genel Kurulumuza yaptığımız plân ve program teklifi tasvip görürse o taktirde oda teşkilâtının da gelişmesinin plânlanması ve bu meyanda bilhassa daimi sekreter müessesesi için lüzumlu çalışmaların da yapılması lâzımdır. Bu çalışma yapılacak programa göre daimi genel sekretere ihtiyaç olacak tarihin tesbiti, bu sekreterin nitelikleri, seçimi ve çalışma şartlarının tayini ve gerekiyorsa tüzüğe bağlanması şeklinde olacaktır.

Yönetim Kurulumuz bu seneki bütçeye Araştırma - Geliştirme ve Dökümantasyon müessesesinin kurulup çalışmaları için asgari 15.000 liralık bir ödenğin konmasını teklif eder Adı geçen merkezi olumlu kılmak için bir diğer teklifimiz de Dökümantasyon grubu ile yayın encümeninin beraberce 1967 yılında neşredilecek bir «Yurdumuzda üretilen Kimyasal Madde kataloğunu» yapmasıdır. Bu katalog Dın A-4 norm ebadında bir klasör içerisinde ve föy volan halinde yapılmalıdır. Hâlen Yurdumuzda mevcut 954 iş yerinden ilk yılda yarısını birer föy ile bu katalogda yer almak için, föyü kendi bastırırsa 200 TL. tarafımızdan bastırılırsa 2000 TL. ödenmesi ön görülürse, böyle bir katalogun 300 iştirakçi halinde 50-60, 500 iştirakçi halinde 80-100 bin lira getireceği hesaplanmaktadır. Müteakip senelerde yeni föylerin ve yeni iştirakçilerin de bu geliri arttıracığı tabiidir. Teklifimiz bu katalog gelirinin % 50 sini Araştırma - Geliştirme merkezinin 15.000 lira üstündeki masrafları için % 50 sini de bina fonu için kullanılmasıdır.

Böyle bir katalog, gerek sorumlu müdür yönetmeliği uygulaması, gerek kalite kontrol tesisi ve gerekse dökümantasyon arşivinin çalışmalarında önemli ön bilgi kaynağı olacaktır.

Araştırma Geliştirme ve dökümantasyon merkezi çalışmalarımızın inkişâfı, hâlen odalar birliği tarafından yürütülen kota çalışmalarında büyük bir söz hakkı temin edecektir. Ayrıca meriyette bulunan montaj işleri kararnamesine göre Türkiye'ye ithâl edilecek malzeme hakkında Resmi Sektör için âlakalı Bakanlık, Özel sektör

için odalar birliği belge vermektedir. Misal olarak bir bira fabrikasının hangi aksamının Türkiyede yapılabileceği bu yolla tayin edilmektedir.

Odamız bahis konusu merkezi kurarak, çalıştırabilirse mutlâk oterite ve tarafsız vasfı dolayısıyla asil belgeyi verecek merciin kendisi olacağını iddia edecektir. Yönetim Kurulumuz, her yönden oda, meslek ve meslekdaş istikbâlinin bu merkezin kurulmasına verilecek öneme bağlı olduğu kanaatine varmıştır. Bu merkezin faaliyetinin ölçmluluğu oda ve meslekdaş münasebetindeki yakınlığın temelini teşkil edecektir. Teklifimizin her yönden incelenerek eksiklerinin tamamlanacağına bilhassa kaniyiz.

Seçimler Hakkındaki Görüşümüz :

Sonuncu teklifimiz, Yönetim Kurulumuzun teklifleri ile Genel Kurul sayın üyelerinin vaki olacak teklif ve dileklerinin müzakere edilerek karara bağlanmasından sonra bu konulara göre bütçenin tanzimidir.

Genel Kurulca verilecek direktifler ve tesbit edilecek bütçe esasına göre, müştereken çalışmayı arzu eden, aynı fikrî paralelde olan bir Yönetim Kurulunun seçilmesinin sağlanması bilhassa lüzumlu görülmektedir. Bu itibarla seçimler en sonda ve beraber çalışacağımızı beyan eden arkadaşlar arasında olmalıdır.

Rutin işlerin ifâsı için bütçenin tanziminde gerekli masraflar nazari itibâre alınmıştır. Bu hizmetlerin ifâsı için mâli kaynak temini konusundaki görüşümüz bütçe teklifi içinde yer almıştır.

EK. 1

Ankara : 21/Şubat/1966

**T. M. M. O. B. KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI
MURAKABE RAPORU**

XII. inci Genel Kurul toplantısı seçimleri neticesinde İdare Hey'etinde olan Değişiklikler dolayısıyla yapılan murakabe raporudur.

Hesap Hülâsası :

- 1) Kasa Mevcudu 65,64
- 2) Bankalar Mevcudu 6097,54

olduğu, Defter kayıtları ve evrakı müşbiteleriyle tesbit edilmiştir.

Ancak, Bazı fasıllarda şimdiden aşmalar olduğu görülmüştür.

Bundan başka, Bina fonu olarak bloke edilmiş olan Bankadaki paranın sarf edilmiş olmasını, murakabe heyetimiz üzüntü ile karşılamıştır.

Yeni İdare Hey'etinin Odamız için çok önemli olan Bina Fonu mev'zuuna ciddiyetle eğilmesini temenni ederiz.

Murakıp	Murakıp	Murakıp
İhsan Arsoy	Murat Atbaş	Bülent Tiryakioğlu (Bulunamadı)

EK. 2

Sanayi Bakanlığından :

6269 Sayılı Kanunun 6. ncı maddesinin uygulanması ile ilgili Yönetmeliđin birinci maddesinin (a) ve (b) fıkraları ile dördüncü maddesinin değiştirilmesine dair Yönetmelik.

Madde 1 — 6269 sayılı kanunun 6. ncı maddesinin uygulanması ile ilgili Yönetmeliđin birinci maddesinin (a) ve (b) fıkraları ile dördüncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 1 — a) Ek cetvelde gösterilen sınai iř yerleri (Sorumlu Müdür) bulundurmamak zorundadırlar.

Bu görev her zaman müessese veya işletme Müdürlüğü anlamını kapsamaz.

b) Sorumlu Müdürün Kimya Yüksek Mühendisi, Kimya Mühendisi veya Kimyager olması şarttır.

Madde 4 — Bu Yönetmelik 19.8.1966 tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 2 — Bu Yönetmelik Hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3 — Bu Yönetmelik Hükümlerini Sanayi, Çalışma ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıkları yürütür.

C E T V E L

6269 Sayılı kanunun 6 ncı maddesinin uygulanması ile ilgili Yönetmeliğe göre Sorumlu Müdür bulunduracak iř yerleri cetveli.

A — PATLAYICI VE PARLAYICI MADDELER SANAYİİ :

1. Barut, Dinamit, nitrogliserin gibi maddeler yapan ve bunları kullanan fişek, tapa, kapsül ve buna benzer protekni imâlathane ve fabrikaları

2. Eter, Karbon Sülfür, Benzol, petrolde elde edilen gaz, mazot, benzin, madeni yağlar, gres ve emsâli gibi parlayıcı katı, sıvı ve gaz şeklinde maddeler yapan imâlathane ve fabrikalar.

3. İstihşâlinde; Distilasyon, rafinasyon, hidrojenasyon ve sülfanasyon âmeliyelerinden en az birinin icrâ edildiği her türlü katı ve sıvı yağlarla, yağ asitleri ve bunların türevlerini imâl eden fabrika ve atölyelerle imâlathaneler (Kapasitesi ve işçi sayısı ne olursa olsun her cins yağ tasirhaneleri hariç)

B — YAKMA (DAĞLAMA) TEHLİKESİ OLAN SANAYİ :

1. Deterjan imâlathane ve fabrikaları.

C — ZEHİRLEME TEHLİKESİ OLAN SANAYİ :

1. Zehirli gaz (Harp gazı) imâlathane ve fabrikaları.

2. Kalsiyum karbür (Karpit), diğer karbürler ve müştakları ile bunlardan elde edilen maddeler imâlathane ve fabrikaları. (Trikloretilen, metilasetat, sentetik gomelâk, Analinklorhidrin, polietilen, polivinilklorür, etilenbromür ve benzerleri.)

3 — Her türlü vernik ve boyar maddeler imâlathane ve fabrikaları (Sentetik, şelülozik ve her nevi boyalar, cilâlar, lâklar, pigmentler, toz boyalar, yağlı boyalar, mensucat boyaları, sikâtifler ve benzerleri.)

4 — Parazit, haşarat, çekirge, diğer zararlı hayvanlar ile muzir nebatları tahribe yarayan mücadele ilâçları istihşâl eden, işleyen ve bunları imâlâtında iptidai ve yardımcı madde olarak kullanan imâlathane ve fabrikalar. (D.T.T., Gammeksan, B,H,C, ve benzerleri.)

5 — Sentetik ham kauçuk istihşâl eden fabrika ve imâlathaneler ile tabii ve sentetik kauçuktan mâmül maddeler yapan müesseseler. (Otomobil lastiği her cins hortum, maske, conta ve benzerleri sanayii mamûlü yapan fabrika ve imâlathaneler) (100 tondan daha az tabii ve sentetik kauçuk kullanan imâlathane ve fabrikalar hariç)

6 — Kösele, Deri, sun'i deri ve muşamba imâlathane ve fabrikaları ile debagatta kullanılıp kimyevi yolla elde edilen yardımcı ham maddeler imâlathane ve fabrikaları. (Bikromat, zırnık, valeks ve benzerleri).

(Yılda 300 tondan az kösele, veya 1.000.000 desimetre kareden az deri istihşâl eden imâlathane ve fabrikalar hariç.)

7 — Hava gazı, katran, benzol, fenol, naftalin ve benzeri gibi, kömür ve odun distilasyon ürünleri ile su gazı, sınavi gaz istihşâl

eden fabrika, imâlathaneler ve bunları ilkel veya yardımcı madde olarak kullanan müesseseler hariç.)

8 — Kibrit imâlathane ve fabrikaları.

**D — TEFESSÜH VE İNFEKSİYON TEHLİKESİ OLAN
SANAYİ :** ...

1. Her nev'i çocuk maması ve konserve fabrikaları ile imâlathaneleri. (Yılda mâmul kapasitesi 250 tondan az olan konserve fabrika ve imâlathaneleri hariç.)

EK. 3

KALİTE KONTROLU VE TESİSİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLER

Kalite Kontrolü Memleketimizde son yıllarda fikir olarak üzerinde çok durulan, çok konuşulan hatta çeşitli kuruluşların münferit teşebbüsleri ile tatbikatı için çaba gösterilen bir konudur.

Kalite Kontrolü meselesini her ele alan genellikle kontrol laboratuvarı tesisi açısından konuya girmeyi ve bu yolda örgütlenmeyi düşünmeyi adetâ İtiyad edinmiş gözükmektedir.

Bu davranışın önemli bir istisnası artık yerleşmiş bir kuruluş haline gelen Türk Llyod'unudur ve başarısı kalite kontrolü konusunu bir teşkilât, bir organizasyon meselesi olarak ele almasından ileri gelmektedir. Ancak Llyod'un sahası mahdud olduğundan tüm kalite kontrol meselesinde sadece muayyen mevzuların kontrol disiplinine girebilmesine imkân vermektedir.

Tamamen ve her türlü münakaşadan uzak olarak ekonomimizin sıhhatli ve inkişafının ve hatta sanayimizin başarı ile gelişmesinin her türlü malûl ve hizmette kalite kontrolüne bağlı bulunduğu ifade edilebilir.

Birçok defalar kalite kontrolü için öncelikle Standart Ve Normların yapılması veya mevcut olması lüzumu ileri sürülmüştür. Kalite Kontrolünde Standart'ın yeri ve önemi filhakika çok büyük olmakla beraber, bu Kontrolü yalnız Standart'ı bulunan emtia ve hizmetliler için uygulanabilir. Diğerleri kontrol dışı kalır şek'inde düşünmek de yanlış bir telakkidir.

Her halde Standart yapılması ile Emtia ve hizmetlerin Standart'a uygunluklarının kontrolünü kalite kontrolü problemi içersinde yer alan fakat birbirinden tamamen ayrı işler olduğunu kabul etmek gerekir.

Kalite kontrolünü imâlatta ham madde, yarı mamûl ve mamul evsafının tesbiti şeklinde de icra etmek lâzımdır. Malzemede, mamûlde, mahsulde kalitenin tamamen teknolojiye bağlı bulunduğu noktasından hareket ederek projenin, teknolojinin ve bezer hizmetlerin de kalite kontrolü kapsamı içinde düşünülmesi doğru olur. Bu-

na daha ileri kademe olarak kullanılan teçhizat ve tesisatın, her türlü aletin ve nihayet insan gücünün kalitesini de ithâl etmek yerindedir.

Memleketimizde bir taraftan Türk Standartları Enstitüsünün büyük bir gayret ve dikkatle yaptığı ve yapmakta olduğu Standartlar, bir taraftan her ihtiyaç sahibinin kullanacağı malzeme ve hizmetler için tesbit ettiği şartlar, Şartnameler mevcuttur.

Yine çeşitli özel ve resmi muayene laboratuvarları ve şahıs olarak da kalite kontrolünde otoriteleşmiş mütehassıslarımız vardır.

Bütün bu mevcutlara rağmen, ne teamül ve örf'ün tesis ettiği ne de mevzuatın kurup uygulanmasını sağladığı kalite kontrol düzen ve teşkilâtımız fiilen yoktur.

Mecburi Standartlar alâkalı Bakanlıkların kontroluna bırakılmıştır. Devlet Teşkilâtı kadro ve imkânları bu kötü olün gereği gibi ifasına imkân vermemekte hatta bahse konu standartların uygulandığını iddia bile mümkün olmamaktadır.

Resmi ve özel kuruluşlarla İktisâdi Devlet Teşekkülleri kullandıkları ve imâl ettikleri malzeme kâlitesini kontrol için çeşitli laboratuvarlar kurmuşlardır. Bu laboratuvarların hemen hepsi o kuruluşun hususi hizmet örgütü niteliğindedir. Umuma hitap etmezler. Ve ayrıca laboratuvar kuruluşundaki teknik zorunluluklar dolayısıyla bina, alet ve teçhizat bakımından tesis ettikleri kapasitenin çok büyük bir kısmı kullanılmakta gerisi boş kalmaktadır.

Ayrıca kaliteden ziyade hizmet gereği tesis edilmiş bölge ticaret müdürlükleri, Gümrükler ve Lorsalara, M.T.A Enstitüsüne, Üniversitelere, Belediyelere, Orduya ait olanlar gibi çeşitli laboratuvarlar da vardır.

Nihayet tamamen özel olarak uzmanların kurduğu kontrol ve hizmet organı laboratuvarlarda mevcuttur. Büyük çaptaki alım ve satımlarda bu laboratuvar ve organlar anlaşmalardaki şartların tahkiki yönünden daima iş görmektedirler. Alıcı ve satıcı arasında bu tahkik safhasında bir ihtilâf zuhurunda çok defa hakime baş vurmakta, hakemliği de anlaşmada tesbit edilmiş hemen aynı vasıftaki diğer laboratuvar veya otorite yapmaktadır.

Birçok resmi, yarı resmi ve özel kuruluşlar ve şahıslar yurt dışından yaptıkları mübayaalar da yine yurt dışındaki kalite kontrol

ve gözetleme müesseselerinin sertifikalarını şart koşmakta işlerine bu yolla neticelendirmektedirler. Birçok ihracat işleminde de yine bizim mâmul ve mahsullerimize yine yurt dışındaki gözetme ve kalite kontrol müesseseleri sertifika tanzim etmektedirler.

Buna mukabil yurt içinde Türk Llyod'unun mahdut tatbikatı ile son yıllarda makine mühendisleri odasının kalite belgesi tanzimindeki bazı gayretli çalışmalar dışında, tarafların ve piyasanın tam itimâdını kazanmış başarı ile yürütebilen benzer bir kuruluş ve işlem yoktur.

Diğer taraftan harc-ı alem piyasa metaından ağır endüstri maddelerine kadar her türlü malzeme, alet, makina ve mahsulden müstehlikin bitip tükenmeyen şikâyeti bilhassa hizmetlerde şekvası çoktur.

Hal böyle olunca kalite kontrolu konusunda Memlekette mevcut imkânları toplayıp teşkilâtlandırmak bir zaruret haline gelmiş demektir.

Yukarıdan beri izahlarımızdan anlaşılacağı üzere, kalite kontrolunu genel bir hizmet olarak kabul etmek ve (Emtea ve hizmet standartlarının önceden hazırlanmış olması ile), (Bu iş için öncelikle Kontrol laboratuvarı tesis etmekle) alâkalandırma dan ve bilhassa (Standart yapma ve Standart'ı veya kaliteyi kontrolu tamamen ayrı iki fonksiyon olarak) ele alarak,

Bu hizmetin ifâ ve icrasının nasıl düzenleneceğini, ne suretle örgütleneceğini tesbit etmek problemi ile karşı karşıya bulunmaktayız.

Meseleye bir gözüm yolu bulabilmek için evvelâ kalite kontrol hizmetinde alâkalı tarafları tesbit ve imkânları carî şartlara göre münakaşa etmek lâzımdır.

Kalite kontrol hizmetinde ilk ve önemli taraf her türlü mahsul, Emtia ve mâmulün müstehliki olan özel ve tüzel kişileri ile halkımızın ve yurtdaşlarımızdır. Yurttaşın taraf olduğu konularda ise halkın korunması doğrudan doğruya devletin görevidir. Ancak bu eltia, Mahsul ve mamulün veya hizmetin yapıcısı da carî ekonomik ve politik nizamımıza göre aynı halk ve bu halkın özel mümessilleri

veya resmi kuruluşları olduğundan mezkûr görev münhasıran Devletin tesis ettiği bir kontrol müessesesi ile yürütülmek durumundadır. Esasen Karma Ekonomi düzenimizde daha evvelde belirttiğimiz gibi uygulamada meselâ meckuri standartların kontrolünde şimdiye kadar Devlete atfedilecek direkt hizmetler kifayetsiz kalmıştır.

Şu hale göre devletten beklenen kalite kontrolü işini örf, adet ve gelişmeler bırakmıyarak düzenlenmek, örgütlenmesini sağlamak bu örgüte madden ve manen yardımcı olmaktır.

Çalışma ve yaşama nizamımız içinde Özel Sektörün gerek kullanıcı ve gerekse yapıcı olarak örgütlendiği kuruluşlar vardır. Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Borsalar ve bunların birliği, diğer bir yünden de ziraat odaları, Kalite Kontrol hizmetinin doğrudan doğruya bu kuruluşu mâl edilerek örgütlenmesi daima akla gelmiş bir çözüm yoludur. Hattâ Türkiye Ticaret Odaları, Sanayii Odaları ve borsaları birliğinde yıllardır bu yolda devam eden çalışmalar, Bölge laboratuvarları tesisi sureti ile uygulanması düşünülen projeler bilinmektedir. Ancak bu kuruluşlar Ticaret ve Sanayi kazanç erbabının temsilcisi olduklarından kendi bünyeleri içerisindeki düzenlemenin mitaraflığı daima sayan-ı münakaşa olmak istidadında ve bir nevi kendi kendini kontrol halinde kalmak, inkişaf edememek tehlikesi ile karşı karşıya bulunmak durumundadır.

Tamamen özel mahiyette muayyen uzman ve otoritelerinin bir araya gelerek kalite kontrol müesseseleri kurması ve bunların evsaf ve çalışmalarının Devletce düzenlenmesi de her zaman ileri sürülen düşüncelerdendir. Ancak gerek bu otoritelerin halen imâlatçı veya hizmet icracısı olarak mâlik buldukları kazanç imkânları, gerekse teessüs devresindeki kazanç riskleri ve nihayet bu tarz özel kuruluşun eminbir otorite haline gelmesi için geçecek zaman, bu yoldaki şimdiye kadar vaki uygulanmalar bu çözümün de beklenen sonuca vermeyeceği görüşünü yaratmaktadır.

Kalite kontrolü hizmetinde Üniversitelerin, ilmi kuruluşların bir taraf unsur olarak görevlendirilmesi diğer bir fikir hatta yazılı nizamı olmamakla beraber yurdumuzda uygulanan bir sistemdir. Çok defa malzeme ve hizmet kabulünde Üniversiteler hakem olagelmıştır. Hattâ birçok mâmulün piyasaya arzında Üniversitelerden alınan raporları müstehlike duyurmak, reklâm vasıtası olarak kullanmak dahi adeta teamüm etmiştir.

Ancak Üniversitelerin kuruluş ve çalışma gayretleri tamamen başkadır. Üniversitelerin Sanayi ve Ticaret Alemi ile iş birliği yapmasından edilecek geniş istifadeyi esasen mahdut olan imkânlarını, kontrol ya da hakem müessesesi şeklinde kullanarak israf etmek bizzat Üniversite yöneticilerinin kaşısında oldukları fakat şartların baskısına karşı gelinemediği için uygulanması bir nisbet içinde devam eden şekildir.

Türk Llyod'u Makine Mühendisleri Odasının Kalite Belgesi çalışmaları ve benzer resmi ve özel münferit örgütlenmelerin inkişafını teşvik ve bunların adedi çoğaldıktan ve mesailerini geliştikten sonra tümünü bir nizama bağlamak da mümkündür. Bu da oldukça uzun bir zaman ve takip işidir. Halen bu konunun müşahhas takipeci de olmadığına göre varılacak neticeye şimdiden meşgul damgası basılabilir.

Şuhale göre tarafları içersinde toplayan ve tamamen nört hüviyeti ve Devlet Otoritesinin maharetini taşıyan fakat alakalıların kurdukları bir teşkilata ihtiyaç vardır.

Odamız konunun bir «Kalite Kontrol Tesisi» ile pratik hal yoluna gireceğine kanidir.

Mâlum olduğu üzere bu gibi tesisler kâr gayesi olmayan amme menfaatlerine hizmet eden müesseselerdir. Ve kurucu veya iştirakçilerinin ilk kuruluşta ortaya koyacak hibe vafındaki bir meblâğla işe başlar, gayesinin ihtiyaçla olan münasebeti ve çalışmalarındaki başarı nisbetinde gelişir. «Hacettepe Tesisi Gibi)

SEÇİMLER HAKKINDA NOT

Seçilecekler	Kişi Adet	İlgili Talimatname ve maddesi	Seçim şekli	Seçim şeklini tesbit eden mevzuat
Başkanlık Divanı :		Oda Talimatnamesi	İşari yapılabılır	Oda Talimatnamesi 16. maddesine göre
Başkan	1	8 inci maddesi		
Başkan vekili	2			
Kâtip	4			
Tasnif Hey'eti :	3	Oda Talimatnamesi 10. maddesi.	Açık	Oda Talimatnamesi 68. maddesi
İdare Hey'eti :		Oda Talimatnamesi 19. maddesi	Açık	Oda Talimatnamesi 68. maddesi
Asıl	7			
Yedek	7			
Murakıplar :		Oda Talimatnamesi 43. maddesi	Gizli	Oda Talimatnamesi 68. maddesi
Asıl	3			
Yedek	3			
Oda Haysiyet Divanı:		Oda Talimatnamesi 26. maddesi	Gizli	Oda Talimatnamesi 68. maddesi
Asıl	5			
Yedek	5			
Birlik İdare Hey'eti temsilcisi namzedi	3	Oda Talimatnamesi 18. maddesi	Gizli	Oda Talimatnamesi 68. maddesi
Birlik Haysiyet Divanı namzedi	2	Oda Talimatnamesi 18. maddesi	Gizli	Oda Talimatnamesi 68. maddesi
Birlik Murakıplar Hey'eti namzedi	2	Oda Talimatnamesi 18. maddesi	Gizli	Oda Talimatnamesi 68. maddesi
Birlik Umumî Heyet delegesi		Oda Talimatnamesi 18. madde, k fıkrası ve Birlik Talimatnamesi 5. madde.	Gizli	Oda Talimatnamesi 68. maddesi
Asıl	60			
Yedek	60			

A) Oda Talimatnamesi 69 uncu Madde :

«Rey puslalarına en çok asıl mecmuu kadar isim yazılır. Asıl ve yedekler aldıkları oy sayısına göre sıralanırlar. Reylerde eşitlik olursa, eşit rey alanlar arasında kur'a çekilir».

B) Oda Talimatnamesi 71 inci Madde :

Oda üyesi, Oda İdare Hey'eti, Murakıplar ve Haysiyet Divanından yalnız birine seçilebilir».

C) Oda Talimatnamesi 72 nci Madde :

«Şube ve Oda İdare Hey'eti, Murakıp ve Haysiyet Divanı Hey'etlerinden birine seçilmiş olanın; Birlik İdare Hey'eti ve Murakıplar Hey'eti âzalığından birine seçilmesi caizdir. Yalnız Oda Haysiyet Divanı âzası, Yüksek Haysiyet Divanına seçilemez».

EK : 4

KALİTE KONTROLU TESİSİ SENEDİ

«Tasarı»

MADDE : 1 — Tesisin Ünvanı :

Tesisin adı (Kalite Kontrolü Tesisi) dir.

MADDE : 2 — Tesisin Merkezi ve Teşkilâtı :

Tesisin Merkezi Ankara'dadır. Tesis gayelerini gerçekleştirebilmek için şubeler ve mümessillikler kurabilir.

MADDE : 3 — Tesisin Gayesi :

Tesisin gayesi, Memleketin ekonomik gelişmesinde yararlı olabilmek ve bu gelişmenin garptaki örneklere göre sür'atle gerçekleşmesinde hizmet etmek üzere, her türlü mal ve hizmetin bitâraf ve yetkili bir kuruluş tarafından kontrolünü sağlamaktır.

MADDE : 4 — Tesisin Yapacağı İşler

Tesisi gayelerini gerçekleştirmek için :

a) Mal ve hizmet kontrolünü sağlamak üzere nazari ve tatbiki mahiyette çalışmalar yapar. Gereken konularda istişarede bulunmak üzere ilim adamlarından ve mütehassıslardan komisyonlar teşkil eder, mesleki toplantılar seminerler, münakaşalı konferanslar tertip eder bu mahiyetteki çalışmalara katılır, yerli, yabancı dernek ve teşekküllerle ve bilhassa Mühendis ve Mimar Odaları ile tam bir işbirliği yapar.

b) Kalite Kontrolü işini yurt ölçüsünde yürütebilmek üzere teşkilâtlanır ve bu arada mevcut laboratuvarlardan istifade eder, icabında icabında ve gelişmesine bağlı olarak laboratuvar ve tesisler kurar.

c) Kalite Kontrolü ile ilgili işlerde hakemlik ve gözetme görevi ifa eder.

d) Kalite Kontrolü Belgesi tanzim ve bu belgenin garantisini devamlı kontrol altında tutar.

e) Her türlü mal ve hizmet alışverişinde kontrollük hizmetini ifâ eder.

f) Kâlité Kontrolü konusunda incelemelerde bulunur, anket ve sondajlar yapar ve etütler hazırlar.

g) Çalışmaların gereği neşriyat yapar ve yapılacak neşriyatı destekler,

h) Kalite Kontrolü konusunda en verimli iktisadi ve mâli metodları ve çalışma esaslarını tesbit eder.

i) Sanayi Müesseselerinde ham maddeden yarı mamül ve nihai mamüle kadar safha kalite kontrolünü organize eder, icabında müessesenin talebi üzerine bu kalite kontrolü hizmetini fiilen yürütür.

j) Projelerin yapılmasından, uygulama sonucuna kadar her safhada kontrolünü organize eder veya fiilen yürütür.

k) Memlekette mevcut Kalite Kontrolü imkân ve kapasitesini en faydalı şekilde kullanabilmesi için gerekli etütleri ve projeleri yapar ve yaptırır.

MADDE : 5 — Tesisin Varlığı

Tesisin varlığı, işbu tesis senedinin nihayetinde isimleri yazılı asli üyelerin tesis gayelerini tahakkuk ettirmek için tahsis ve teslim ettikleri TL. ile ileride tesise yapılacak bağışlardan teşekkül eder.

MADDE : 6 — Tesise yapılacak Bağışların Kabulü :

Tesis gayelerinin veya gayelerinden tahsisen bir veya birkaçının gerçekleştirilmesi için, tesis varlığına ilâve veya tahsis edildikleri maksatlara sarfedilmek üzere :

a) Memleket içinden veya hariçten menkul veya gayrimenkul her çeşit nakdî veya aynî mal veya hakları doğrudan doğruya veya vasiyet yolu ile;

b) Menkul veya gayrimenkul mallarının intifâ haklarını yaşadıkça veya tayin edecekleri müddetçe uhdelerinde muhafaza etmek kaydı ile veya kendilerine muayyen bir irât bağlanması şartı ile, Yapılacak bağışları kabul edebilir.

MADDE : 7 — Tesisin Üyeleri :

Tesisin üç nev'i üyesi vardır :

— Aslî Üye;

— Şeref Üyesi;

— Yardımcı Üye.

İdare Heyetinin kararı ile;

— İktisadi veya sosyal sahalarda fikri veya fiili çalışmalarda bulunan ve idare hey'etinin tesbit edeceği miktarlarda bulunan ve idare hey'etinin tesbit edeceği miktar ve müddetler içinde tesise bağışta ve bağış taahhüdünde bulunan hakiki ve hükmi şahıslar aslı üye;

— İktisâdi sahalarda büyük hizmetler ifâ etmiş olan veya tesise büyük bağışlarda bulunan hakiki veya hükmi şahıslar Şeref üyesi;

— Tesisin gayelerine her ne şekilde olursa olsun devamlı olarak yardımlarda bulunan hakiki şahıslar Yardımcı üye olurlar.

İdare Hey'eti bu husustaki kararlarını Danışma Hey'etinin ve ilk toplanacak Umumi Hey'etin itilama sunar.

Şeref Üyelerinden hükmi şahsiyeti haiz olanlar, Umumi Hey'ette ancak en başta görevlilerden biri tarafından uemsil olunabilirler.

Tesise bağış taahhüdünde bulunanlardan taahhüdlerini ifa etmeyen veya tesis gayesi dışında davranışlarda bulunan Asli Üyeler, İdare Hey'etinin kararı ile müstafi sayılırlar.

Üyelikle ilgili kalmayanların her ne nam altında olursa olsun, tesise yaptıkları bağışlar geri verilmez.

MADDE : 8 — Tesisin Organları :

Tesisin Dört Organı vardır.

— Umumi Heyet

— İdare Hey'eti

— Danışma Hey'eti

— Murakıplar

MADDE : 9 — Umumi Hey'et :

A) Umumi Hey'et

I — Tesisin Asli Üyeleri (Tüzel kişiler en üst kademe de bir yetkili ile temsil edilir.)

II) Şeref Üyeleri,

III) Türk Mühendis ve Mimar odalarının her birinin iki temsilcisi.

IV) Türk Sendikaları Enstitüsünün üç temsilcisi,

V) Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliğinin üç temsilcisi.

VI) İstanbul Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Ege Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi fakültelerinin birer temsilcisi.

VII) Ticaret ve Sanayi ve Millî Müdafaa, Sağlık ve Sosyal Yardım Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlıkları müsteşarları veya bunların birer temsilcileri,

VIII) Tatbikat'ın iki temsilcisi,

IX) Millî Prodüktivite Merkezinin bir temsilcisi ile teşkil eder.

b) Umumi Hey'et tesisin birinci derecede organı olup her türlü faaliyetin gayelere uygun yürütülmesini murakabe eder.

c) Toplantılara İdare Hey'eti Başkanı veya Başkanın tevkiî edeceği Başkan Vekili riyaset eder.

d) Umumi Hey'etlerde reylerin tasnifi için iki kâtiplik için ayrıca iki üye seçilir.

e) Umumî Hey'ette konular açık oyla karara bağlanır. İca-bında gizli oylama için karar alınabilir.

f) Umumi Hey'ette vekâlet caiz değildir.

MADDE : 10 — İdare Hey'eti :

a) İdare Hey'eti bir Başkan ve iki Başkan Vekili ile birlikte Umumi Hey'etce hakiki şahıslardan ve asli üyelere seçilen 9 üye-den tereküp eder.

b) Umumi Hey'et evvelâ İdare Hey'eti Başkanını ve mütaakiben de Başkanın gösterdiği namzetlerden diğer üyeleri seçer Başkan Kimya Y. Mühendisi olması şarttır.

c) İdare Hey'etine seçilenler arasında iki üye, Başkanın tekli-fi ve İdare Hey'etinin kararı ile Başkan Vekili olur.

d) İdare Hey'eti üyelerinin çalışma süresi dört senedir. Ancak İdare Hey'eti kül halinde seçildiği hallerde, üyelerinin tedrici şekilde değişmesini temin maksadı ile İdare Hey'etinde çekilecek kur'a ile, her sene sonunda müddetleri sona erecek olan iki üye tesbit olunur. Başkan bu kur'aya idhal edilmez ve kur'ada isimleri çıkmayan diğer üyelerle birlikte dört sene vazife görür. Başkan dört yılda bir seçilir.

e) İdare Hey'eti, kendi aralarından, çalışma süresini geçmemek üzere bir Umumi Kâtip seçebileceği gibi, üyeler dışından birini de Umumi Kâtipliğe tayin edebilir. Üyeler dışından tayin edilen Umumî Kâtibin İdare Hey'etinde rey hakkı yoktur. Umumî Kâtibin Yüksek Mühendis olması şarttır.

f) İdare Hey'eti; Başkanın daveti ile ve onun riyasetinde toplanır. Başkanın bulunmadığı zaman kendisinin tevkiî edeceği Başkan Vekili bu vazifeyi ifâ eder; üyelerin dörtte birinin isteği üzerine de İdare Hey'eti toplantıya çağrılır.

g) İdare Hey'eti, mürettep üye sayısının ekseriyeti ile toplanır ve mürettep üyenin en az yarısının ittifakiyle karar alır.

h) Toplantılara devamlı olarak iştirak edemeyen üyeler, İdare Hey'etinin kararı ve Danışma Hey'etinin tasvibi ile müstağfi sayılır.

i) Boşalan üyeliklere Başkanın göstereceği namzetler arasından İdare Hey'etince seçim yapılır ve ilk toplanacak Umumî Hey'etin tasdikine sunulur. Müddetleri tamamlanmadan boşalan üyeliklere seçilenler, seleflerinin müddetlerini ikmâl ederler. İdare Hey'etinde bulunmuş olan üyelerin yeniden seçimi caizdir.

j) İdare Hey'etinde vuku bulacak değişiklikler Danışma Hey'etine ve murakıplara muntazaman bildirilir.

k) Başkanlıkta inhiâl vuku bulursa İdare Hey'eti ile Danışma Hey'eti müştereken Danışma Hey'eti Başkan veya Başkan Vekilinin riyasetinde toplanır, ve İdare Hey'eti üyeleri arasından bir zati başkan olarak seçer. Bu seçimi ile mevcut Başkan Vekilleri bu vazifelerinden müstağfi sayılırlar. Ve yenileri bu maddenin c fıkrası mucibince seçilirler.

Başkanlıkta vuku bulan değişiklikler, İdare Hey'etince bilumum üyelere bildirilir.

l) Münhal üyeliklerin sayısı İdare Hey'eti mürettep üye sayısının yarısına baliğ olduğu taktirde murakıplar, Umumi Hey'eti toplantıya çağırır ve yeniden İdare Hey'eti seçimi yapılır.

m) İdare Hey'eti senede en az on iki defa toplanır.

MADDE : II — İdare Hey'etinin Görev ve Yetkileri :

İdare Hey'eti, Umumi Hey'ete izafeten tesis faaliyeti ile ilgili ve tesise ait bütün işleri görür.

Ezcümle :

a) Tesis gayelerinin gerçekleştirilmesini sağlar ve mâlî imkânların arttırılmasına gayret sarfeder;

b) Tesise alınacak Asli Üyelerin bağışlayacağı ve bağışlamak taahhüdünde bulunacağı meblâğ miktarını tesbit ve bağışları kabul ve tesellüm eder.

c) Tesis gayesinin gerektirdiği her türlü tahsisleri ve yıllık masrafları yapar;

Senelik çalışma programlarını hazırlar, tesis hesaplarını tutar.

d) Tesise ait muhaberat, muhasebe, arşiv işleri vesair çeşitli hizmetler için, lüzumlu teşkilâtın meydana getirilmesi ve bunların yürütülmesi hususlarında Umumî Kâtibin selâhiyetlerini tesbit eder;

e) Şube ve Mümessillik kurma kararını verebilir ve bunların idaresi hakkında talimatnameler yapar.

f) Tesisin organizasyonu talimatnamelerle tesbit eder.

MADDE 12 — Gayrimenkul Tasarrufu, Satılması, İpotek Edilmesi ve İstikraz Akdi :

a) Tesisin yapacağı çalışmalar için gayrimenkuller satın alınması ve kiralanması;

b) Tesis mevcutlarının nemalandırılması maksadı ile gayrimenkullerin iktisabı;

c) Gerek satın alındığı ve gerek şartları cevaz verdiği takdirde bağış ve vasiyet yolu ile iktisap ettiği gayrimenkullerin satılması, başka gayrimenkullerle mübadelesi veya ipotek ve sair hakların tesis edilmesi;

d) Karşılıklı veya karşılıksız her türlü istikrazlar akdi;

e) Esham ve tahvilât satın alınması ve icabında temin edilmesi veya satılması;

hususları idare heyetince karara bağlanır.

İdare Hey'eti bu kararlarını yıllık faaliyet raporuna dercederek, Umumi Heyetin itilama sunar.

MADDE : 13 — Danışma Hey'eti :

a) Danışma Hey'eti hakiki şahıslardan olmak üzere Mühendis ve Mimar Odaları Başkanları, Kimya Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu, ve Umumi Hey'etçe dört yıl için seçilecek 15 hakiki şahıstan tereküp eder.

b) Danışma Hey'eti, kendi aralarından her yıl bir Başkan ve bir Başkan Vekili seçer. Eskilerin yeniden seçimi caizdir. Toplantılara Başkan, onun bulunmadığı takdirde Başkan vekili bunun da bulunmadığı hallerde hazır bulunan Asli Üyelerden en yaşlısı riyaset eder.

c) Toplantılara İdare Heyeti Başkan ve Başkan Vekilleri ile Umumi Kâtip de iştirak ederler fakat rey hakları yoktur.

d) Danışma Heyeti, Başkanın, onun bulunmadığı hallerde Başkan Vekilinin veya üyelerinden dörtte birinin isteği ile toplantıya çağırılır, İdare Heyeti Başkan veya Vekilinin ihtiyaç göstermesi halinde de Danışma Hey'eti toplantıya davet edilir.

e) Danışma Hey'eti üyelerinden İdare Hey'etine seçilenler, Danışma Hey'eti üyelik sıfatlarını muhafaza etmekle beraber, danışma Hey'etinde vazife göremezler.

f) Danışma Hey'eti, üye sayısının en az yarısından bir fazlası ile toplanır ve kararlarını, toplantıda hazır bulunanların ekseriyeti ile alır.

g) Danışma Hey'eti üyeleri arasında münhal vuku bulursa veya adetleri arttırılırsa yenileri, ilk Umumi Hey'et toplantısında Danışma Hey'etinin göstereceği namzetler arasından seçilir.

h) Üyelerimiz, tesis senedimizdeki hususların tatbiki ile ilgili görüş ilhâm ve tekliflerini Danışma Hey'eti Başkanlığına bildirirlerse bu mevzular Danışma Hey'etince incelenir ve neticeleri idare heyetinin ittilâna sunulur.

i) Danışma Hey'eti, işbu tesis senedinde kendilerine verilen vazifeleri ifâ eder ve tesisin gayeleri ile ilgili mevzular etrafında İdare Hey'etine ve Umumi Hey'ete tekliflerde bulunur.

j) Danışma Hey'eti senede en az üç defa toplanır.

MADDE : 14 — Murakıplar :

a) Umumi Hey'et, hakiki şahıslardan olmak üzere, kendi üyeleri arasından iki sene müddetle vazife görmek üzere, iki asıl ve iki yedek murakıp seçer. Murakıplarda inhilâl olursa İdare Hey'etinde çekilecek kur'a ile yedek murakıplardan biri selefinin müddetini ikmâlen, boşalan yeri doldurur. Boşalan yedek murakıplara seleflerinin müddetlerini ikmâl üzere Umumi Hey'etin ilk toplantısında yenileri seçilir.

b) Murakıplar, oylamalara katılmaksızın, İdare Hey'eti toplantılarında hazır bulunabilirler.

c) Murakıpların vazifesi : Sene içinde yapılan sarfiyatın İdare Hey'eti kararlarına ve tesis gayelerine uygunluğunu ve yıllık hesapları tetkik etmek ve bu hususta Umumi Hey'ete arzedilmek üzere hazırlıyacakları raporu Umumi Hey'et toplantı tarihinden en az iki hafta evvel İdare Hey'etine vermek ve bu tesis Senedinin görevlendirdiği hallerde Umumi Heyeti toplantıya çağırmasıdır.

MADDE : 15 — UMUMİ HEYET TOPLANTILARI :

a) Umumi Hey'et, İdare Hey'etince, her yılın ikinci üç ayı

zarfında yıllık toplantıya davet edilir. Toplantı gündemi, faaliyet raporu ve yıllık hesaplarla Murakıplar raporu toplantı davetiyesi ile birlikte, toplantı tarihinden en geç iki hafta evvel üyelere dağıtılır.

b) Yıllık Umumi Hey'et toplantısında, İdare Hey'etince sunulan faaliyet raporu ile Murakıplar raporu ve yıllık hesaplar tetkik edilir. Ve İdare Heyeti ve Murakıpların ibrası karara bağlanır.

c) Yapılan senelik Umumi Hey'et toplantılarında nisap aranmaz.

d) İdare Hey'etince lüzum görüldüğü ahvalde Umumi Heyet fevkâlade olarak toplantıya davet edilebilir.

e) Umumi Hey'ette, karar nisabı iştirak eden üyelerin ekseriyetidir.

f) Toplantı zabıtları Umumi Hey'et Başkanı, rey toplamaya memur üyeler ve kâtip tarafından imzalanır ve İdare Heyetince muhafaza edilir.

MADDE : 16 — Tesisin Geliri ve Masrafları :

a) Tesisin varlığından elde edilecek her türlü gelirler;

b) Tesisin gayelerinden bir veya bir kaçının gerçekleştirilmesi maksadı ile tahsisen yapılan bağışlar;

c) Masraflar için çeşitli şekil ve mahiyette kabul olunan bağışlar ve yardımlar ve masraf karşılıkları; tesisin gelirlerini teşkil eder.

Tesisin masrafları yukarıdaki kaynaklardan karşılanır.

Bu gelirler, tesisin yıllık masrafını karşılamadığı takdirde tesis varlığından ve bunun yarısını geçmemek ve ilerideki yıllar gelirlerinden varlığa iade edilmek şartı ile İdare Hey'eti sarfiyat icrasına yetkilidir.

Tesisin menkul ve gayrimenkul ihtiyaçları tesisin varlığından temin edilir.

MADDE : 17 — Tesise Ait İmza Yetkileri :

Tesise ait bilumum muamelelerde kimlerin imza vaz'edebilecekleri ve bunların yetkileri İdare Hey'etince tesbit olunur.

Tesis namına vaz'edilecek imzalara ait sirküler, İdare Hey'etince tanzim, Başkan ve Başkan Vekilleri tarafından imzalanarak Notere tasdik ettirilir.

MADDE : 18 — Tesiste İfâ Edilecek Hizmetler :

Tesis İdare Hey'eti ve Danışma Hey'eti Üyeliği ile murakıplık hizmetlerine ücret ödenip ödenmemesi ve bunun miktarı Umumi Hey'etçe tesbit edilir. Umumi Kâtime de maaş tahsisi aynı şekilde karara bağlanır.

MADDE : 19 — Tesis Senedinde Değişiklikler Yapılması :

İşbu tesis senedinin bu maddesi ile üç ve yirminci maddeleri değiştirilemez. Tesis senedinin bu maddeleri dışında kalan hükümlerinde değişiklik yapılmasına lüzum görüldüğü takdirde İdare Hey'etince hazırlanacak teklifler toplantı tarihinden en az 15 gün evvel davetiyelerle beraber Danışma ve Umumi Heyet Üyelerine sunulur.

Değişiklik kararı ancak Umumi Heyet Üyelerinden en az yüzde yirmi beşinin iştirak ettiği toplantıda hazır bulunanların üçte iki ekseriyeti ile alınabilir. İlk toplantıda nisap sağlanamadığı takdirde Umumi Hey'et yeniden toplantıya çağırılır.

MADDE : 20 — TESİSİN FESİH ve TASFIYESİ :

a) İdare Hey'eti tesis gayelerinin gerçekleştirilmesine imkân bulunmadığı kanaatine vardığı takdirde, Danışma Heyetine malûmat verir ve tesisin feshi hususunda karar vermek üzere Umumi Hey'eti toplantıya çağırır.

b) Fesih lüzumuna dair olan İdare Hey'eti raporu, Umumi Hey'et üyelerine toplantı tarihinden en az bir ay evvel gönderilecek davetiye ile beraber bildirilir.

c) Fesih kararı, Umumi Hey'et Üyelerinin, en az yarısının toplanması ve toplantıda hazır bulunanların üçte iki ekseriyeti ile verilebilir. Toplantı nisabı temin edilemediği takdirde, Umumi Hey'et, en erken üç ay sonra, bu maddenin (b) fıkrası dairesinde yeniden toplantıya çağırılır. Yine nisap temin edilemezse toplantı bir sened sonraya tehir olunur. Bu toplantılarda nisap temin edildiği halde tasviye kararı alınamassa Umumi Hey'et bu maksat için bir seneden evvel tekrar iştimaâ çağrılmaz.

Fesih kararı halinde tesisin menkul ve gayrimenkul mevcutları Kimya Mühendisleri Odasına devredilir.

MADDE : 21 — Kararlar :

5. Maddede tesis hasır ve tahsis edilen TL. aşağıda isimleri yazılı hakiki ve tüzel kişiler tarafından yazılı miktarlarla temin edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE : — İlk Umumi Hey'et

İlk Umumi Hey'et tesis senedinin imzası müteakip üç ay zarfında toplanır.

O tarihe kadar kuruculardan aşağıda isimleri yazılı (5) kişi İdare Hey'et görevlerini ifâ ederler.